

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wttlich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébetvár, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás

„Székely Hirlap”

V. évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap” kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Maros-Vásárhely, febr. 4.

A polgármesteri jelentés az 1872-dik évről a városi képviselő-testületnek folyó hó 1-én tartott ülésében megtörtént. Terjedelmes és meglepő volt az, s az ülés ideje három negyed részét elfoglalta. S e betérjesztés nemcsak azon tárgyakkal foglalkozott, melyek az ugynevezett meghívó jegyben jelezve voltak, hanem kiterjeszkedett a város legbecsebb szellemi kincse, a legcélszerűbben berendezett real-iskola ápolására, a nagyra-becsült keblí Jogász-egylet részére tett előzékeny szolgálatra, s a hitel egyetlen biztos alapja — a telekkönyv létrehozatala s bevégezése körül tett munkásságára.

Mi, kik abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy e város multjából és municipalis életéből negyvenöt évtől tiszta tudomással birunk, határozottan mondjuk, hogy több ily beszámolás a felemlített korszakban nem történt. S ezen polgármesteri eljárásnak értéke, érdeme és hatása nem csak ott végződik, hogy a polgármester magát s a vele együtt munkált igazgatást igazolja, s a tulajdonos közönségnek vagyoni, szellemi és erkölcsi állásáról adatolt alapos felvilágosítást nyújt, hanem felállított egy oly Praecedent, melyet az majd utánna következő polgármesternek hasonlóan meg kellend tennie mulasztatlanul, vagy eltéli és elítelteti magát, mint tehetlent. E tekintetben aztán ezen beszámolás haszna eléggé nem értékesíthető.

Magáról a munka tartalmáról részletesen szólni itt azért nem kívánunk, mert — miután annak ki-nyomatása sa minket hasonlóan megtisztelt városoknak megküldetni határozottatott, az mint rövid időn közkezen forgandó, kinek kinek saját belátása szerint leend megítélhetendő. Hanem annyit ezuttal is kézzelfogható alapon mondhatunk, hogy a mely kebelben egy ily sok erőfeszítéssel járó munka létrehozása iránti érzület és szándék felkelt, az tisztelet érdemlő érzések hona; — s hogy egy ily sokoldalú beszámolás megkészítése, alapos összeállítása sok időbe került és nagy fáradsággal járt. És már csak e tekintetben is elvitázhatlan a Borosnyai Pál polgármester érdeme.

Van még e felette érdekes ülésre vonatkozólság, egy pár szavunk. s ez az elnöklést illeti.

Thuri Gergely ezelőtt szinte két évvel lépett főispáni új tisztébe. A városi főispánság a ma-

gyar igazgatási rendszerben nem ismert hivatali állás volt, melynek tere, mezeje egészen más természetű, mint volt a megyei és székelyföldi, hol az ősi institutio természetét, ép úgy, mint a levegőt szivta be a megye vagy Székelyföld szü-
löttje, s a mely institutio merőben elűtött a városi élet és szerkezet alkatrészeitől.

Thuri Gergely egyik ősi székely család ivadéka, a bátor, munkás és szabadságszerető nép körében élt, s tevékeny szelleme fiatal korától fogva mindig nagy részt vett a közdolgok rendezésében, mely részvétel őt folytonosan a székely institutio által kimért határok közt, s annak kíváncsi szerinti iskolázta.

Mint ezen iskola kitűnő növendéke lépett ő a városi élet és igazgatás terére. — Más, egészen más élet, idegen föld, ismeretlen emberek! s ily situatiónban az egészen ujjaalakítás nagy műve előtte. Merre forduljon?, kibe bizzék?, mit teghen? Mind olyan kérdések, melyekre a szükségelt feleleteket csak tapogatozva kelle és lehete megszereznie. S mi csuda, ha az incognita terán tett kísérletek gyakran keserűséggel, igen sokszor gunynyal lettek fizetve.

Hanem a kísérletek némelykori sikertelenségökért aztán Thuri Gergelyt hibáztatni csak roszakarattal, elfogultsággal lehet. Ellenben, ha meggondoljuk, hogy a főispánnak, nemes céljai kivitelére minden lépten emberekre volt szüksége, s az „Erit ille notus, quem per te cognoveris” igazság erős érzete mellett is mindég csak ismeretlenekre volt kényszerítve legkevésbé se csodálhatjuk, ha legjobb akaratu számításaira, kezdeményező helyzete némelykor keresztet vont.

Mi, a Thuri Gergely főispán küszöbét, itteni igazgatása egész ideje alatt egyetlen egyszer léptük át, akkor is kötelességből, hivatva levén átadni a vezetésünk alatt készült árvai útastást. Mi tetteit s egész eljárást figyelemmel kísértük, s ily módon szerzett saját tapasztalatunk alapján biztosan mondhatjuk, hogy Thuri Gergely főispánban, lovagias természete mellett, ott van az „akar-
rat.” S miután nagyon találólag mondja Sand: „La volonté est seul un miracle, et la puissance divine l'accomplit en nous” — az akarat egyedül a csuda, s az isteni hatalom bizonyosan megtestesítendi azt bennünk; — akkor a csodátevő erő, az akarat nyomában ott leend a gondviselés, s ennek segítségével az áldáshozó tettek. Mi legkevésbé se kételkedünk a Thuri Gergely főispán munkássága után bekövetkező sikerről. Csak az kíváncsi, hogy egyetlen compássza saját meggyőződése legyen, s ne engedje magát senki fia által vezetetni. S e tekintetben nagy megnyugtatóunkra szolgált főispán urnak a legközelebbi képviseleti ülés vezetésében tanusított tapintatos eljárása, mert az, egy minden kifogáson felül álló tiszta felfogás és nemes akarat kifolyása volt.

Dobolyi Sándor.

Jogi rovat.

A maros-vásárhelyi Jogász-egylet átirata a magyar Jogász-gyűlés állandó bizottsághoz s egyszersmind indítványa a büntény által károsult magánjogi igényeinek biztosíthatása tárgyában.

Tisztelt állandó bizottság!

A maros-vásárhelyi „Jogász-egylet” 1872. évi deczember havában tartott közgyűlése, a büntény által károsított magánjogi követeléseit biztosítására nézve az alább következő határozatot hozta; meghatározván egyszersmind, hogy azt a folyó évben tartandó 4 ik magyar jogász-gyűlés elé terjessze saját indítványa képpen.

Az elfogadott határozat szövege a következő:

„Azon elvet, hogy a büntett által károsulnak kártérítési és más magánjogi igényei már a bünvádi eljárás folyama alatt és a büntető végítélet előtt előlegesen biztosíttassanak, a jogász-egylet közgyűlése elfogadja és erre nézve az eljárást következőleg véli szabályozandónak.

A büntettel gyanusítottak indokolt bevállasakor, vagy tagadás esetén a személyes vizsgálatnak a vizsgáló bíró által lett elrendelésekor, köteles a vizsgáló bíró a károsítottak vagy jogutódainak kérelmére hivatalos bizonylatot állítani ki arról, hogy a bevállás megtörtént, vagy a személyes vizsgálat bevezettetett, és a cselekvény által okozott kár és költség perrendszerűen tájékozott értékszege mennyi.

Ezen hivatalos bizonyítvány alapján károsult fél a polgári törvénykező eljárás által megengedett biztosítási módokat bármelyikét is, az illetékes polgári bíró előtt érvényesítheti, mely érvényesítés céljából a polgári törvénykező eljárásban a biztosítás ezen esetre is felveendő és annak módozat szabályozandó.

Ha a gyanusított, akár ítéletesen, akár felhagyási határozat által a bünvizsgálat alól felmentetik, az eljáró törvényszék erről gyanusítottak hivatalos bizonylatot állít ki, melynek alapján a magán kártérítési igények véggett folyamatba vett bármilyen biztosítási lépések érvénytelenítése, az illetékes polgári bíró által, a fél kérelmére azonnal elrendelendő.”

Egyletünk eme határozatát következőkben látta indokolhatónak:

A bünygyi igazságszolgáltatás egyik, s nem legkevésbé fontos céljál az is tekintendő, hogy a vagyonbiztonság igényeinek megfelelőleg a büntény által, vagy annak következtében okozott kárnak megtérítése is eszközösség.

Ezen utóbbira nézve nem található fel sem hazai törvényeinkben, sem az erdélyi részben fennálló osztrák büntető törvényekben azon határozott irány, melyet az így természete méltán követel.

Van ugyan intézkedés, hogy a bűnös az okozott kárt megtéríteni tartozik, s erre törvény útján is reászorítható.

A hazánk királyhágóntuli részében fennálló bünygyi törvénykezői gyakorlatban, s ennek alapját képező törvényekben, jelesen az 1492., 6., 1638., 27., 1639., 17., 1659., 31., 1715., 48., 1723., 11. törvénycikkeiben, a magyar kir curia számos döntvényeiben, s némely legujabb keletű ministeri rendeletekben ki van mondva, hogy a ki tette vagy elmulasztása által másnak kárt okozott úgy hogy ez neki beszámítható, ezért kártérítéssel sőt teljes elégtétellel tartozik; hogy ezt az elmarasztaltnak. vagyonából, ennek örökösseitől is követelheti, s hogy a kártérítés kérdése a büntető keresettel egyszerre tárgyalatik és oldatik meg.

Az erdélyi részekben érvényben levő általános polgári törvénykönyv 1294., 1295., 1323., 1331., 1337., 1340. cikkei, a büntető törvénykönyv 42., 54., 467. és 527. cikkei a kártérítést és teljes elégtételt elveit megállapítják, s a büntető perrendtartás 352. 365. cikkeiben részletes szabályok vannak ugyan a magánjogi igényekről, de nincs intézkedés sem a fentebb idézett törvénycikkeiben, sem az edélyi részben érvényes osztrák

büntető törvényekben arra nézve, hogy a bünvádi eljárás folyama alatt és a jogerejű büntető ítélet meghozataláig a károsnak jogos igényei meg ne csorbíttassanak, sőt azok érvényesítése, merőben meg ne hiúsíttassék azáltal, hogy a bünténnyel gyanúsított, vagy hozzátartozói a kártérítés alapjául szolgálандó vagyont elidegenítik, elrejtik, hozzáférhetlenné és feltálatlaná tetszik.

Ennek pedig a gyakorlati életben az a következtetése, hogy legtöbb, sőt csaknem minden esetben a bünvádi eljárás rendén megállapított kártérítés és más magánjogi követelések, mikorra az ítélet jogerőre emelkedik, s végre hajthatóvá válik, fel nem vétethetnek, mert a bűnös ki az eljárás kezdetén talán még fizetéképes lett volna, vagyonát egy vagy más uton, vagy önmaga, vagy hozzátartozói által elidegenítette, elrejtette, szóval az ítélet ezen részét végrehajthatlanná tette, holott a büntény által károsultnak főérdeke és törekvése nem a büntetés kieszközlésében, hanem teljes kártalanításában fekszik.

Ezen mindennapi tapasztaláson alapuló tény bizonyítja, hogy a fennálló törvények szabványai ez irányban hiányosak, s kívánatos lenne, miszerént törvényhozási uton törtenjék intézkedés arra nézve, hogy a károsnak jogos igényei azoknak bírói megállapításakor illusoriusokká ne tétessenek, és a büntető igazságszolgáltatásnak fennebb említett egyik célja elérhető legyen.

Ez volt indoka egyetünk fennirt határozati javaslatában kifejezett azon alapelv elfogadásának, hogy „a büntett által károsítottak kártérítését és más magánjogi igényei már a bünvádi eljárás folyama alatt, és a büntető végítélet előtt előlegesen biztosíttassanak.”

A biztosítás eszközölésének módozatára nézve legelőbbin azon kérdés merül fel, hogy a károsodási és más magánjogi igények biztosítása hivatalból, vagy csak a károsodott fél kívánságára eszközöltessek?

A magánjogok fogalmából is kifolyólag, azok követelhetése és érvényesíthetése körül a jogosított akarátán kívül, az állam igazságszolgáltatása nincs hivatva eljárni, s ez a hazai polgári törvénykezési eljárásnak is egyik leglényegesebb alapelve, minél fogva a büntényi kötelezettségből származó igények is, csak a jogosított vagy jogutóda kérelmére tétethetnek bírói bírálat és eljárás tárgyává. Ennélfogva a biztosítás sem hivatalból, hanem a fél kérelmére rendelendő el.

A második kérdés, hogy mikor a bünvizsgálat, minő tadiumában nyílik megkárosítottak azon joga, hogy ő bizonyos meghatározott személytől, mint valószínű tettestől, és kártérítésre kötelezettől az okozott károk és egyéb igények előleges biztosítását követelhesse?

Az irányban két eset merülhet fel, vagy bevallotta a tettes a büntényt, és ezen bevallás kellőleg támogatva van a kinyomozott mellékkörülmények és gyanukok által, vagy pedig tagadásban van és a büntény ellene perrendszerűen behozonyítandó.

(Vége köv.)

A m. kir. semmisítőszék 1872. évi 9239 sz. alatt döntvénye igen nagy fontosságu a magyar jogokra, s általában hazánk összes lakosságára, mint melyben kimondotta, hogy az osztrák nemzeti bank alapszabályai Magyarországon a bíróságok előtt jogérvényeseknek, törvényerővel bíróknak nem tekintethetnek. Továbbá, hogy

a bírói illetőség az osztrák nemzeti bank irányában is a magyar perrendt. 33. §. rendelkezései által szabályoztatik.

A Sz. H. idei két első számában „Szóbeliség Ausztriában” czim alatt érintettük, hogy a lajthán tui tartományokban élénken megindult reformmozgalmak egyik nevezetesebb termékét azon törvényjavaslat képezi, mely a legapróbb peres ügyek számára az említett számokban megfelelt egy rövidebb szóbeli eljárást a szóbeliség minden követelményeivel behozni czélozza. Egy másik most közzétett törvényjavaslat pedig a sommás eljárás hatáskörének kiterjedéséről szól. Eddig Ausztriában tudvalevőleg csak a 210 forintig terjedő ügyek tartoztak a sommás eljárás alá; az új törvényjavaslat azonban az összeget 500 frtra terjeszti ki. Ez is igen figyelemreméltó mozzanat, s mi reánk is tanulságos kísérlet lesz a törvénykezési reform terén.

Maros-Vásárhely képviselőtestületi gyűlése.

Február 1-én d. u. 3° órakor.

Elnök: Thuri Gergely főispán.
Jegyző: Kis József városi főjegyző.

Tárgyai:

I. Polgármester jelentése az 1872-ik évről a város összes vagyoni, közigazgatási, közrendészeti és kebli ügy állásáról.

II. költségvetési előirányozat az 1873-ik évre.
Főispán elnök egy a multa visszatekintő, s a jövőbeli teendőkre nézve tájékoztatást nyújtó beszéddel megnyitván az ülést, nemes érzéssel kérte fel a teljes számmal felgyűlt képviselőtestületet, a város érdeke által igényelt higgadsággal tanácskozni a felette fontos tárgy felett.

Ezután.

Borosnyai Pál polgármester olvasta lelkiismeretes kötelezettségteljesítéssel, sok gondnal, kitartó munkássággal és számtani tisztasággal összeállitva; 6 ivre terjedő remek betérjesztést, melyet a városi képviselő testület mind végig a közérdek által felhívott, folytonos ismertetés és felvilágosítás által elkötelezett, s a nagyszerűség által imponált figyelemmel hallgatva, határozatát egyhangulat kimondá, mikép:

A városi képviselő-testület elismeri Borosnyai Pál polgármesternek ezen minden tekintetben méltánylandó betérjesztés által a város érdeke és jólléte iránt tettlegesen tanúsított buzgóságát, hiv szolgáltatát, s ezen elismerését fenn marandó jutalomul a jegyzőkönyvre vétetni határozta.

Egyszersmind főispán elnökintvanyára ellőn rendelve, a polgármesteri jelentés egész terjedelmébeni kinyomtatása s a minket hasonló megtisztelésben részesített városoknak barátságos és atyafiságos üdvözlöt kíséretébeni megküldése.

II. Olvastatik egész kiterjedésében az 1873-ik évre szóló költségvetési előirányzat. Melynek bevégzése után. Jenei Albert városi képviselő benyújt egy 10 képviselő tagtárs által aláirt kérvényt, melynek értelmében alólirtak kéri a t. képviselő testületet, hogy írásukban kifejezett s a betérjesztett költségvetési előirányozattól eltérő számításait a város érdekében méltányolni sziveskednék.

E közben maga helyén és idejében fellőna említve a költségvetési előirányzat betérjesztésének megkésése.

Erre a polgármester felolvassa számvevő Csik Károly hivatalos nyilatkozatát, melynek rendin felmutatja

Elég okos leyén nem ohajtani lehetlenséget, nem ábrándozni képtelenségekkel, jól ismerve a párisi életet, ott élni s magának egy irigylésre méltó állást kivinni elég ügyes levén, megelégedett egy kicsiny kastély magányával a Szajna partján, s Troyestől néhány mérföldnyire.

Igaz, hogy a magány nem volt untató, hogy a 16-ik század végén használt tartós stylben épített kastély, négy tornyával furcsa szélkakasokkal hegyezett hosszú fedelével, nagy ablakaival, kökerítésével, hársfás parkjával, négyszögű puszpán tábláival, melyek a víz felé nyultak, de a mely még ott csak patakocská volt, s hogy mind ez a csiny, a mivelt izlésű tulajdonosok által, részint méltányoltatva, részint kiegészítette, bámulásra méltó sikerrel találkoztott az Aranka gondolkodó s fontolgató szellemével.

Ő imádtta az atyját, rajta kívül senkit se szeretett s a nélkül, hogy regényes kívánna lenni, s tisztán női egyszerű hivatásánál fogva várta, hogy szeressen valakit hogy aztán ahoz férjhez menjen.

Aranka rég, nagyon rég várt, mondá az atyja, a ki felhagyva a vadászattal, s kutyái is többé körűle nem seregelve, szerettt volna, hogy karszéke körül minden oldalról csecsemőket halljon csiholni, a kiknek czukor darabokat osztogasson.

Valtère ur tudtán kívül művész volt. Ő érezte, hogy szőnyeggel bevont rideg termében a csecsemők nevetése ép oly szükséges, mint a mennyezetről lefüggő koszoru gyertyatartó,

a hátráltatást és késedelmet előidézt okokat, melyek például, a hivatalok szerveztése következtében a volt számvevőtől átveendő lajstromozása s traspositioja: a birtok átírás, a magas minisztérium által elrendelt felterjesztése 9 havi összes vám jövedelemnek, a költségvetés melékleteinek összeállitása.

Ezen alapos mentő okokat a képviselőtestület méltányolva, a költségvetési előirányozatra vonatkozólag. Egy 5 tagu bizottság kiküldését határozta, mely a főispán, vagy annak akadályoztatása esetében a polgármester elnöklété alatt, mind a betérjesztett költségvetési előirányzatot, mind a beadott észrevételeket részletesen és behatólag megvizsgálva, a 8 nap mulva megtartandó képviseli ülés elébe adjon be indokolandó véleményt.

Tagokul kinevezettek: Veszely Károly, Kovács Áron, Csiki Márton, Ajtai Mihály, Dobolyi Sándor: póttagul dr. Soós Kálmán.

Ezek után elnök főispán az ülést bezárta.

Dobolyi Sándor.

A csik-szeredai kir. járásbíróság ügyforgalmi és tevékenységi kimutatása az 1872-ik évről.

Az összes beadványok száma 4989. ebből

I. A polgári ügydarabok száma 3336, melyből elintéztetett 2859 és hátralékban maradt 477.

A megszüntetett törvényhatóságoktól átvett s ujon érkezett ügyek:

a.) Sommás perek összes száma 1051, elintéztetett összesen 695 és pedig egység által 140 ítélet és perdöntő végzéssel 395, másnemű végzéssel 260 s függőben maradt 356,

b.) Örökösödési ügy 239, ebből elvégeztetett 166 és hátralékban maradt 72.

c.) Végrehajtási ügy 138, ebből a végrehajtást kérők teljes kielégítéseig ellátott 115, s az elrendelt végrehajtás foganatosítása folyamán maradt 23.

d.) Fellebbviteli ügy volt 103, ebből leérkezett 84 és pedig helybenhagyva 81 s megmásvta 3. Polgári ügyekben tárgyalás tartott 798.

I. Büntetőügyi darabok összes száma 1653, melyből elintéztetett 1552 és hátralékban maradt 101.

A felozlatott törvényhatóságoktól átvett s még ahoz érkezett.

a.) bünvádi vizsgálat folyamatban volt 184, ebből mint befejezett vizsgálat érdemleges ellátás alá terjesztett 112 s folyamatban maradt 72.

b.) Kihágásos ügy volt 835, melyből elintéztetett 688, s hátralékban maradt 148 ezekből.

c.) Fellebbviteli ügy volt 35, leérkezett 32 és pedig 29 helybenhagyva s 3 megmásvta

Bűn- és kihágásos-ügyekben tárgyalás tartott 972.

A kir. járásbíróság.

Cs.-Szeredában, 1873. jan. 10-én.

Csiszér Károly.
királyi járás bíró.

A sárkányi kir. járásbíróság ügyforgalmi kimutatása az 1872-ik évről.

A jegyzőkönyvre érkezett beadványok összes száma volt 3368 és pedig:

1. polgári ügydarab 2540, melyből elintéztettek 2537, hátralékban maradt 3.

Sommás per függővé vált 972, ebből elintéztetett határozat által 384, egység utján 251, hátralék maradt 233.

Örökösödési ügy függővé vált 4, ebből bevégeztetett 3, hátralékban maradt 1.

Aranka inkább szerette a nagy kép- és könyvtár szép élet festéseibe pillangatni, mint a tükörbe, s a Port Royal idejéből szép nőkben találta fel magát, a kik Pascalnak mosolyogtak, s Racinnal könyeztek.

Azt beszélték, hogy kiváltságosan vagy büntetésből megnyerte, hogy maga keretében mozoghasson. De a fiatalkor azon második mázza, mely az életkor 30-ik éve felé az orcákra veszi magát, ugyszólva előérezette vele az időt, midőn a tőkéből el kezd magát szeliden fátyolozni méla busongással és egyhangusággal.

A kastély, butorozat és párk által képzett szerencsés összeshangzás a fenebjeztettek szerint meglevén, Aranka egészen bele olvadt ezen harmóniába s vénült a vén darabokkali ugyanazonosodás által.

Valtère ur megértette átlátta ezt, de nem merte nyilvánítani. Legbiztosabb módnak látszott előtte Arankát a férjtelenségre birni, őtet kissé élénken erőltetni annak felhagyására. Valahányszor ezt a tárgyat előtte megpendíték, ő mindég felemelkedet az érzés vagy okoskodás magasabb színvonalára, mint a mi anyáink ágoskodtak egykor magas sarku czipóik segítségével, s egy hunyorgató vagy gunyoros tekintettel sujtotta, mint egy legyező ütessel a merészt, a ki vette magának a szabadságot tőle ezen tárgyról kérdezősködni.

(Folyt. köv.)

TÁRCSA.

Aranka áldozata.

Az „Indépendance Belge” után.

Dobolyi Sándor.

„Mi az oka, hogy Valtère Aranka kisasszony nem megy férjhez? Ezt kérdezte mindenki magától a nélkül, hogy erre felelni képes lenne a nélkül, hogy magát megnyugtadni tudná, bár legalább egy vidéki tisztességes rágalom segítségével; mert a Valtère kisasszony magaviselete őt megvédte minden magyarázattól, lett légyen az idéltlen vagy gunyolódó.

Aranka kisasszony gazdag eszes és kedves volt, meg lehet, hogy ezen tulajdonok egyike a más kettőnek kárára volt. Egy Champagnei régi nemes család ivadéka, szép hozomány tulajdonosa volt, mely mindig jelentőséggel bír egy cimer paison, és a mely divatból ki se ment egészen.

Annát tizenkét éves korában elvesztve, ezen gyász után atyjával maradt elkötelező engedelmisséggel és páratlan jó kedéllyel.

Korlátlan urnő saját maga s mások felett, hatalmában állt kezét bár kinek adni szíve nélkül, mi egyéb-iránt a házasság létrejöhétését nagyon könnyíti, s némelykor elősegíti a házi boldogságot.

Végrehajtási ügy volt összesen 160, ebből befejeztetett 149, befejezetlen maradt 11, felebbvitel 59 ügy ebből beérkezett 55 és pedig helyben hagyva 46, megmástitva 10.

II. Büntető ügydarab volt 828, ebből elintéztetett 328 hátralékban maradt 0.

Bűnvádi vizsgálat volt 81, ebből befejeztetett 38, befejezetlen maradt 43.

Kihágási ügy volt 431, ebből elintéztetett 360, függőben maradt 71, fellebbvitel ügy volt 38, ebből beérkezett 31 és pedig helyben hagyva 20, megmástitva 11. Sárkány 1873. január 27-én.

A székelyszékek főkirálybírái és a székely történeti pályadíj ügy.

A lapszerkesztőségekkel egyenlő fontosságának s hivatali tekintéllyel bíró állásuknál fogva első sorban illetékeseknek tartom az öt székelyszéki igen tisztelt főkirálybírókat arra, hogy a székely nemzet története megírását a nemzeti pályadíj-alap összegyűjtésében való kiváló részvétel által előmozdítsák.

Indokolják ezt az öt helyzetök s irodalmi és politikai — erkölcsi fontos tekintetek.

A főkirálybírák Székelyföldön a nép első tisztviselői, barátai, atyjai, nem urai és parancsolói; mintegy az őskor, családi és patriárhális intézményének ránk maradt tisztos emléke a főkirálybíró, mely a kegyelet és bizalom lánczával fűzi össze a népet az ő fejével, s e szép czimben a királyság eszméje a kegyelmességét, a bíróság az igazságos kormányzást fejezi ki s követeli.

A királybírákat a nép kebeléből választotta a kormány bizalma, mint tősgyökeres székelyeket, az illető székekben főbirtokosokat, mint a nép jobbjai közül alakult párttal és népszerűséggel bíró férfiakat, ők azon főtisztok helyein ülnek, kiket egy évezreden át maga a szabad s vitéz székely nép szabad és önkéntes szavazatával választott és tett fejévé, hogy sorsát a közboldogságra irányzott munkásság által a törvények szerint intézzék.

Ugy szintén székely vérből való tisztviselői kar környezi őket, melyet a közbizalom a jobbakból választott ki, az állam mindeniknek, kötelességével s rangállásával arányos fizetést ad, mihez a székely nép is adójával járul, kényelmes állást biztosít számukra, s őket a törvényhatóságok körében levő legnagyobb tisztességben és kitüntetésben részesíti.

Mindkettő oldala mellett állanak a székek bizottmányai — az összes népből vagyoni, értelmiség, társadalmi állás és hazafiai erények által kitűnő férfiak erős sora.

Ez a székely tisztikar polgári helyzetének körvonalja.

A székek e nagy erkölcsi és anyagi erővel bíró testületeitől jogosan várhatja a nép, megköveteli a nemzeti irodalom nagy és szent érdeke, hogy az indítványozott s már eddig is egy iposans számú értelmiség által áldozó hozzájárulással pártolt eszmét a székely nemzeti pályadíj ügyét, mint a székely történet megírás alapföltételét bizottmányi gyűléseiken és a tisztségek erős karral s buzgó szívvel pártolás alá vegyék.

A székbeli tisztok, mint kormányzati közegek s a végrehajtó hatalom törvényes szervei, inkább csak mint rendelkezők, mint gyakran súlyos polgári kötelességek teljesítői jelennek meg, s munkálkodnak a nép előtt; adórovatal örökösödési és bélyeg-illeték fizetetés, sorozás-fuvar, útcsináltatás, s e felett három évenként az országos képviselők, esetleg egy-két megüresült hivatali állomásra új tisztviselő választása — ezek a tisztviselők főfunktói, ez azon ismeretes, egyhangú, ritkán kedvelt cselekvések, melyben a nép tisztviselőit rendszeren forogni és munkálkodni látja; kétség kívül jóhatású lesz, bizalmat gerjeszt, a hivatali szokott szigor hatását felelteti az, ha most azt fogja látni, hogy a székely nemzet története megírására pályadíj gyűjtésében fáradoznak, s mint kedvező helyzetben levők és jobb sorsuk az áldozatban buzditó példával járnak elől. Ez a nép tisztviselőiben helyezett bizalmának erkölcsi kamata lenne, jóért jóval fizetés, a nép és tisztviselői között egy lelki frigy kötés, zálog a jövő kulturai reményeire bízva, s a fő célnak hathatós előmozdítása!

Az irodalmi tekinteteket utóbbi nyíltlevelemben s az indítvány-cikkben kifejtettem; itt még csak a politikai erkölcsi szempontokról egy-két szót.

A székelyek mind nagyobb mérvű kíváncziorlása oly történelmi momentum, mely méltó aggodalmat kelt a jobban alkotott szívekben. E vésszel fenyegető Symptoma most harmadszor jelenik meg nagy mérvben a székely nemzet élettörténetében: először történt I. Mátyás király korában Huss János tanai következtében; másodszor a Bach-kormány magyar író abszolút kormányrendszere alatt és most alkotmányunk visszaállítása, a nemzeti kormányzás korszakában harmadszor. Ránk kevés számú és sok ellenségű magyarokra nézve pusztulás és veszély a kivándorlás már magában is, de ami a Czenk alatt és Duna mellett történik hajadonainkkal és ifjainkkal, az szégyen ránk, meggyalázó az emberiségre nézve! Oly jeleenség ez, mit komolyan lelkünkre kell vennünk, legelőször nekünk székelyeknek, kiknek fájni kell vérünk romlása, fajunk apadása, de azután mindjárt a kormányának, mely felelős a historia és jövő kor előtt azért, ha tán ő is járul olyanoknak elmulasztása által, amit megtehetne s megtenie kellene, e kivándorlási titkos és nyílt okokhoz.

(Vége köv.)

Berlin rendőrségének története a legregibb időkől.

(Walborn Albert berlini rendőri ülnök jegyzeteiből.)

(Folyt.)

Minden új birtokos vagy hitelező bejegyzésénél a hatóság az illető tőkéből 4 százalékot nyert.

Mint hogy a hajók kirakodásánál rendetlenségek történtek, ezek megszüntetésére is intézkedik egy 1699-ben kelt rendelet.

Az uraság és cselédség közti viszony szabályozására már a 16-ik században történtek intézkedések, melyeknek indokolásaiból kitűnik, hogy az ezen időben még igen rendezetlen volt, hogy cselédek engedetlenek, rendetlenek voltak és tetszésük szerint szolgálataikat elhagyák.

Egy 1864-ben kibocsátott rendelet ez irányban határozza, miszerint minden cseléd egy évre köteles szerződni és ezen idő lefolyta előtt szolgáltatást elhagynia nem szabad, Bizonyítvány és elbocsátási irat (Entlassungsschein) nélkül tilos volt cselédet fogadni. Az uraságok ezen iratnak, melyben az illető cselédviseletről is kelle említést tenni — a szolgálati idő elfolyta után való kiszolgáltatására utasítottak.

Más ez irányú 1718-ból való rendszabályoknak a főfigyelmet arra fordíták, hogy a cselédek lehetőleg szolgálat nélkül ne legyenek, mint, hogy a szolgálat nélküli állapot a megromlás első stádiuma. Ugyanezen rendelet, hogy a cselédek tulságos követeléseinek elejét vegye megállapított s a különböző cselédek béreit, melyen fölül semmi uraságnak sem volt szabad fizetnie, a cselédnek követelnie. Mint hogy a cselédség által is rontatott, hogy némely uraság nagyobb karácsonyi vagy újvi ajándékok által gondolta a cselédet magához edesgetni, megállapított az illetők rangja szerint ez ajándékok nagysága.

Már ez időben is léteztek a cselédközevitők: a a közvetítés az előtt bárki által gyakoroltathatott, de mint hogy visszalések történtek. 1718 óta a cselédközevités csak hatósági engedély mellett gyakoroltathaték. Hatósági engedély nélkül cselédközevitést gyakorolni tilos volt. E rendszabályok áthágói pénzbürséggel büntestettek.

A censurát illetőleg Berlinben az első rendelet a 18-ik század közepe táján hozatot. Okot adtak reá a tulzaporodott theologiai vitatkozások, melyekben gyakran a vita heveségével az illem(esség) háttérbe szorítottatott.

Ezen ügyben fontosabb egy 1703-iki rendelet, mely szerint minden vallásos tartalmú könyv csak a theologiai facultás és püspök censurája után nyomatható ki: a 27-ik század negyvenes éveiben a censura általában minden könyvre kiterjesztetett.

A gyógykezelésnek avatlanok által való gyakorlása (Medizinapfuscherei), valamint a gyógyszerek hiányos és rossz készítése folytán felmerülő számos panaszok következtében Berlinben egy orvosi bizottság nevezett ki, melynek hivatása volt minden orvost, sebészt, gyógyszerészt, borbélyt, és szülésznt megvizsgálni, ezen bizottság megerősítése nélkül senki a nevezett minőségekben nem működhetett. Egy 1663-ban kibocsátott díjtáblázat megállapítja az orvosok díjait, melyeket bizonyos betegségekhez már is figyelemmel van, valjon az orvoslás ragály idejekor vagy közönséges körülmények közt történt, továbbá a díjakat aszerint arányítja a mint az orvos a beteget, vagy pedig a beteg az orvost látogatja meg. A szegények már ez időben is díj alól fel valának mentve.

Ezekkel szerző Berlin rendészetenek kifejlődéséről teljes képet vélt nyújtani, még a rendeletek kihirdetése módjára nézve tesz néhány megjegyzést. Ez előtt a városokban a rendeletek kidoboltattak, vagy pedig mise után az összegyűlt nép előtt a széskérlő felolvastattak; ezenkívül a rendeletek mindig a városház kapujára kifüggesztettek. Ha a rendelet nagyobb fontosságú volt az összes polgárság a tanácssterembe egybehivatott, hol a rendelet a városi irnok által felolvastatott. Minden czéh a rendelethől egy példányt kapott közöstudomás végett.

Tulajdonképeni rendőrök ez időben még nem léteztek, és a rendőri teendők egyes városi hivatalnokok által mellesleg végeztettek.

Mint hogy a sokszéri rendeletek kevés eredményvel valának, nem lévén az azokat megszegőkre kellő felügyelet. 1718 kelt kamarai rendelet megállapítja a rendőr felügyelői (Polizeiinspector) tisztet, melynek 3 vagy 4 közlegényt rendel alá. Ezen rendőrtiszt a hatóság közege volt és naponként köteles volt annak a végzetekről jelentést tenni. Ezzel az első tulajdonképeni rendőri hivatal meg volt teremve.

Ezen tisztség körébe tartozott a kocsmákra, kávéházakra stb. effélekre felügyelni, örködni a közérdek felett a mérsárosok és pékek ellenében és megvizsgálni azoknak mértékeit.

Már a 18-ik század elején az iparra vonatkozó rendeletek is hozattak.

A pamutgyárak abbéli panaszai orvoslására, melyek szerint szövők hiányában hátrányt szenvednek, 1773-ban egy rendelet bocsátatott ki, mely rendeli, miszerint azon nők, kik a piacon vagy utcákon gyümölcsöt vagy más ily nemüket árulnak, kötelesek szabad idejüket szövással vagy kötéssel töltetni, a kik ezen rendeletek ellenszegültek és árjuk mellett szabad idejüket haszontalanul tölték, azoknak árúja confiskáltatott. Ellenben azon nők, kik e rendeletet pontosan kövezték, a hatóságtól kiállított piac jogot nyertek, mely őket a kofászkodásra jogosítja. Hasonlóképen a kézművesek és polgárok leánya és nejei munkálkodásra utaltak; ha az intés nem hasz-

nált, a férj vagy a szülő henységükről értesített és az illetők nyilvánosan megdorgáltattak sőt meg is fenytettek.

A kelletlen, fényűzés lecsillapítására 1731-ben egy rendelet bocsátatott ki, mely a kézművesnőknek és a cselédeknek tiltja a selyem vagy bársony viselését; ezen rendelet megszegése esetére az illetők a selyem, vagy bársonyöltönytől nyilvánosan megfosztattak.

Ez időben különös figyelem fordítatott a hatóságok által a nép mindennapi érdekeinek megóvására. Az iparosok e czélból gyakran meglepettek és mértékeik szigoruu megvizsgáltattak.

Egy 1732ből fenmaradt jelentés elléggé jellemzi ezen vizsgálatokat, miért azt itt közöljük;

„4-szám. Bochoy Márton pékmester, 3 filléres zsemle nem volt, két filléres alaku de kellő súlyu.

Garasos kenyér szinte kellő súlyu,

Két garasos cipők keményen sütvék 1/2 lat hiányu.

Friss házikenyer nem volt. péntekről valóból hiányzik négy lat.

Ebből látszik, mily szigorú ellenőrzés alatt állnak az iparosok és különösen a pékek a hatóság részéről. A többek közt a vásármester utalva a serfőződéken a sört megvizsgálni és ha hiányt tapasztalt, az azonnal feljelenteni. Mint hogy az időben a Berlinben folyó Spree vize a sok tisztatlanság következtében egészségtelen vala, tiltva volt folyóvizet a serfőzésnél alkalmazni. E rendelet mutatja, miszerint a hatóság már legrégibb időben az egé szségi szempontokra tekintettel volt.

(Folyt. köv.)

Helyi dolog.

— Az iparos polgári dalegylet által 1873. február 1-én tartott bál alkalmával felülfizettek: Imreh Sándor ur 2 frt, Jakabfi János ur 50 kr, N. N. ur 50 kr, Izmael Károly ur 50 kr, Dabóczy Imre ur 2 frt, Bucher Miksa ur 4 frt, méltóságos Ugron István ur egy jegyért egy aranyat, Osiki Károly ur 1 frt, Szabó Ferencz 1 frt, Ráth Károly ur 5 frt, Fülöp Sándor ur 1 frt, mely szívessegökrért a felülfizetők fogadják meleg köszönetét a polgári dalárdának. M.-Vásárhelytt február. 3. 1873, az igazgatóság.

VEGYES.

— A bécsi „Központi építészeti-egylet“ ügyhöz. A mint állítják a központi építészeti-egylet befogott igazgatója Stern Ede Ehrentein báró Daublesky Mór Kárinthi egyik legrégibb s legtiszteltőbb családjából származik. Atyja kormányzéki elnök, titkos tanácsos és kárinthiai tartományi kapitány volt. Testvére Mór ellenadmirál, cs. k. kamarás, s a Mária Trézia és Leopold rend lovagja, mely kitüntetésekkel ő a „Re d. Itáliai“ Lissánáli megsemmisítése által érdemelt ki. Báró Sterneci Mór cs. királyi kamarás és a hadseregben őrnagy.

— Egyetemi női fiatalság. A mint Zürichből írják: az ottani egyetemben 469 tanuló van; ezek közt 81 nőorvos és 28 nőbölcsész növendék van. Legközelebből egy urnő, Janke Karolina költőnő Berlinből flyamodott az egyetemhez tanulhatási engedélyért. A flyamodó azonban el lett utasítva; mert a mint mondják a tudományos képztségéről bizonyítványok nem találtattak kielégítőnek.

— Sajátságos feladat. A párisi egyik leány-növeldében az a feladat lett a napokban kidolgozásra kitűzve: Egy Sabinai nőnek annyához írott levele egy római ifju által történt elraboltatása után. Ez a feladat gyöngédségben tul tesz azon, melyet egy közelebből elhalt breslaui tanító tűzött volt ki leány-növendékeinek. Egy fiatal leányka gondolatai egy gárda hadnagy megpillantása alkalmával.

(Sajátságos, s mondhatni vétkes fogalom az ártatlan gyermekkor erkölcsi fejlesztéséről. Szerk.)

— Hitelkönyvek átalakítására vonatkozólag több lap a következő közleményt hozza: Köztudomásu dolog, hogy a hitelkönyvek behozatala után létesült birtok szabályozások folytán a telekkönyvek mind addig, míg a bekövetkezett birtokváltozásokhoz képest át nem alakittatnak, nem felelhetnek meg azon czélnek, mely szerint a tulajdont és így a hitelképességet kimutassák. A telekkönyvek ezen átalakítása a volt megyei törvényszékek által igen késedelmesen eszközöltetvén, sőt egyes törvényhatóságuknál, daczára az igazságügyminisztérium idevágó számos rendeleteinek, egészen mellőztetvén azon községek száma, — melyek a birtokszabályozások folytán alakítandók — az egész országban majd nem 2600-ra szaporodott föl. Hogy ezen nagy munka mielőbb befejeztessék, az igazságügyminisztérium a kir. tervényszékeket ezen hátralékként átvett átalakítások gyors elintézésére utasította és az egyes törvényszékeket e czélra külön munka-erővel is ellátta.

— **Gamauf Vilmos**, az erd. gazd. egyl. Közlönynek t. szerkesztőjét és titkárát a földmiv. ipar és keresk. minisztérium, a bécsi világiállítási m. kir. biztosság előterjesztésére — az erdélyi kiállítók érdekeinek képviselésére világiállítási inspectorrá nevezte ki.

— **Szent-Liszlőről** írják: Egy csillaggal ismét gazdagabb lett az ég.... a lehullott csillagok helyébe újak támadnak a 48- és 49-ik évi önvédelmi harczból nyomor és küzdelmek közt visszamaradva tengődött honvédek elszállt lelkeikben. A haza, a nemzet mindenkor kegyeletben tartva a hősök elhunytának emlékét: szabadon tehát igen beeses lapjába parányi tért kérni a hősök egyik hőse nevének kitüntetésére, ki folyó évi január hó 21-én véggyengülés következtében oda költözött, hol lelke csakis imázni tud, hogy e pártos nemzetet összefüggő egyetértéssel áldja meg. Az elköltözött szabadságharcos „Domiján György.” Adjon az ég a hazának több ily honvédet! (Zalasomogyi Közlöny.)

— **Véletlen** haláleset adta elő magát f. évi január 29-én a B.-Hunyad közelében lévő 52-ik számú vasuti őrházban. A baleset következő: Nevezett őrházban lakó őrnek anyósa kenyérsütéssel foglalatzkodva, a kemencéből kihuzott izzó széntömegből egy jó adagot bevitt a lakó szobába, berakta a fűtő kemencébe, s hogy a meleg kemence csövén ki ne mehessen, ennek légzáró szerkezetét ráfordítá. Ekkor nyugodtan kiment a tehenet megfejni, de néhány percz múlva leányától, kinek kis csecsemője csak hamar rosszul lett, behivatott. Bemenve a szobába leült a csecsemőt ülőben tartó leánya mellé; néhány percz múlva nagy főfájásról panaszkodik, s nyomban a halál martaléka lett ülve a széken. A házigazda félálátan négy kéz lábba mász ki a szobából a fiatal nő segélyért siett, de későre, mert anyja már nem volt életre hozható. A széngőz, mely nagy mérvben kifejlődött a szabad légtől elzárt szobában, megölte őt. Midőn ezen esetet másnap megkérdeztem az őrtől, ő csak kábultan s többszörösen hozzá intézett kérdésekre tudott felelni. Most azonban nevével együtt veszélyen kívül van. Ezen tragicum is eléggé bizonyítja, mennyire szükséges és nélkülözhetlen a természettan tanítása a népiskolákban.

— **Vas istrángok.** A szt.-egidi és kinderbergi vasgyár a lóhámokhoz oly istrángokat készít, melyek 42 vékony s megszinezett sodronyszálból állanak. A sodronyszálak 6-ával egy vékony kötélre vannak felvonva s ezzel együtt 1/4-hüvelyk vastagsággal bírnak, s két végükön karikával vannak ellátva. — A kender istrángokkal szemben azon hátrányuk van, hogy nehezen hajlanak s nem igen lehet hosszabbra és rövidebbre venni nem lehet rájuk csomót kötni. Ezen a bajon is segítettek már azáltal, hogy a végekre 3—4 karikát, láncszemet toldottak, melyeket ki, vagy rövidebbre lehet venni. Háromszorosan nagyobb szilárdságuknál fogva a kender istrángoknál sokkal tovább eltartanak, s minthogy még állandó nedvességben sem rozsdásodnak s áruk és mérsékelt, mindenütt tetszésre találtak.

— **Napoleon vagyona.** A „Birmingham Post” londoni levelezője megerősíti Paul de Cassagnac tudósítását, hogy III. Napoleon utóbb legfőlebb 300,000 frank jövedelemmel bírt. Miként jól értesült forrásból hallja, a császári család jövedelme Chislehurstban 1200 font sterlingre megy. Eugenia császárné magán vagyona 6000 font sterling jövedelmet hoz, s képtárának gyémántjainak eladásából 12000 font sterling folyt be. Az elhunyt császárnak magának alig volt valami jövedelme. Hogy ez adatok teljes hiteltelre számíthatnak-e, nem bizonyos, de hogy Napoleon nagy gazdagsága egészen a mesék országába tartozik, minden kétségen kívül áll.

Bécsi tőzsdei árkelet

(február 3.)

5% metallique	68.65
5% nemz. államkölesön	73.15
1860. államkötvény	103.25
Bankrészevény	961.—
Hitelrészevény	331.50
London	108.90
Ezüst	107.50
Arany	—
Napoleon arany	8.67
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79.25
„ „ „ temesi	76.75
„ „ „ erdélyi	77.25
„ „ „ horvát-slavon	—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

1—3 (9) Kiadó szállás kerestetik.

Legalább 4—5 szobából, és hozzátartozókból álló szállás kerestetik ajövő Szt-Györgynaptól kezdve több évekre a piacchoz közellevő utcákban, ajánlatokat elfogad

E lap kiadóhivatala.

(8) 3—3 Hirdetmény.

Helyi kovácsmester Váradi Istvánnál a Déák Ferencz-utcában 528-ik szám alatt háznál vannak jó móddal készített különféle derék uj szekerek, jutányos áron eladandók. A vásárolni szándékozók értekezhetnek az irt háznál a tulajdonos Váradi Istvánnal.

(2) 4—4

Wittich József könyvkereskedésében

M.-Vásárhelytt kapható:

Községi közigazgatás vagyonkezelés és számadások kézikönyve.

Irta: **Till Antal.**

2-ik javított kiadás.

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

(33) 9—* Jó író-papírosak

kaphatók

jutányos áráért

Wittich József

ujjonnan berendezett könyv- és papirkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Legfinomabb vastag levélpapír 100 db 8° 1 ft 80 kr.
Finom közep vastagságú . 100 „ 8° 1 „ 50 kr.
Közönségesebb fehér és kékes 100 „ — „ 90 „
Különbféle színű, víznyomások 25 „ — „ 25 „

Többféle nagyságú és minőségű levélorítékok:

100 db 40, 50, 60, 80 kr. — 1 ft — kr. 1 ft 50 kr.
1 kötés finom írópapíros 4 „ 50 „ 4 „ — „
1 „ jó, szép fehér papír 3 „ 80 „ 3 „ 60 „
1 „ közönségesebb papír 3 „ 50 „ 3 „ 40 „

Görgényi papíros mindenféle nagyságban gyári árban.

Mindenféle nagyságú és finomságú

RAJZPAPIROK

ive 5 krajczártól egész 40 krig.

Másoló-papírok, mérnökszegek, Faber- és Hartmuth-féle fekete- és színes író-nok, különféle író- és rajz-aczéltollak nagyválasztékban, s minden egyéb író- és rajzeszközök. jutányos áráért.

Uj naptárak 1873-ra.

Ugyancsak Wittich József könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt kapható:

(3) 5—6 Legujabb törvénykezési munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

A Telekkönyvi Rendtartás,

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zlinszky Imre. Ára 2 frt 40 kr.

Az új Szolgabirói hivatal kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előjárók használatára. Ára 2 frt.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előjáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában

minták

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényczikk a községek rendezéséről. Ára 40 kr.

1865/8-dik évi országgyűlési Törvényczikk. Hivatalos kiadás. 8-adrét. Nagybetűs kiadás. 2 frt. Vásonba kötve jelvényekkel 3 frt. Ugyanaz hivatalos zsebkiadásban füzve 2 frt. Csinos vásonbókötésben jelvényekkel 2 frt 80 kr.

1869-ik évi Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adrét-kiadásban ára füzve 1 frt 10 kr., kötve jelvényekkel 2 frt. Hivatalos zsebkiadásban füzve 1 frt 20 kr., kötve jelvényekkel 2 frt.

1870-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos diszes zsebkiadás ára füzve 1 frt 40 kr., kötve jelvényekkel 2 frt. Hivatalos 8-adrétu nagybetűs kiadás. Ára füzve 1 frt 20 kr., kötve jelvényekkel 2 frt.

1871-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adrét nagybetűs kiadás ára 2 frt 50 kr. Diszes kötésben jelvényekkel 3 frt 50 kr. Hivatalos zsebkiadás. Ára 2 frt 80 kr. Diszes kötésben jelvényekkel 3 frt 60 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. 4-adrétu törvénytár-kiadás. 25 iv ára 2 frt. Hivatalos 8-adrét-kiadás és hivatalos zsebkiadás. (Sajtó alatt.)

1872-iki Rendeletek tára. Hivatalos kiadás. Hatodik folyam. Előfizetési ára 50 ivnek Pesten 3 frt. Postán bérmentve 3 frt 80 kr.

A belyeg- és illetéktörvények és szabályok. A legujabb időköz kiegészített hivatalos kiadás. Ára 2 frt. Kötve 2 frt 80 kr.

Törvény a községek rendezéséről. Magyarázó jegyzetekkel. Nyolcadrét-kiadás. Ára 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irta Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, előjárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás. Irta: Tóth Lajos. Ára 4 frt.